

Tieslietu ministrija

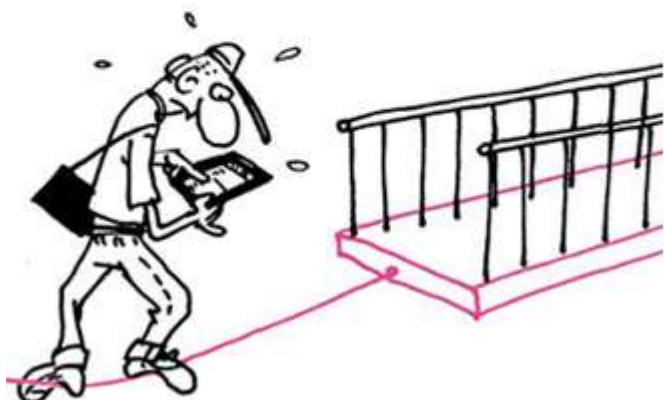
Personas datu aizsardzības reformas īstenošana

Tieslietu ministrija

BEFORE THE LAW

AFTER THE LAW

▪ Šobrīd spēkā:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 1995.gada 24.oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti

Nākotnes tiesību akti:

- Eiropas Parlamenta un Padomes regula Par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (Vispārīgā datu aizsardzības regula)
- Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus, sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti (Policijas direktīva)

Tieslietu ministrija

Vispārīgā datu regula

- Nosaka vispārīgo ES datu aizsardzības regulējumu;
- Aizstāj direktīvu 95/46/EK;
- Attiecās uz datu apstrādi valsts un privātajā sektorā
- Tiek piemērota uz visu ES pilsoņu datu apstrādi, pat, ja pārzinis atrodas ārpus ES

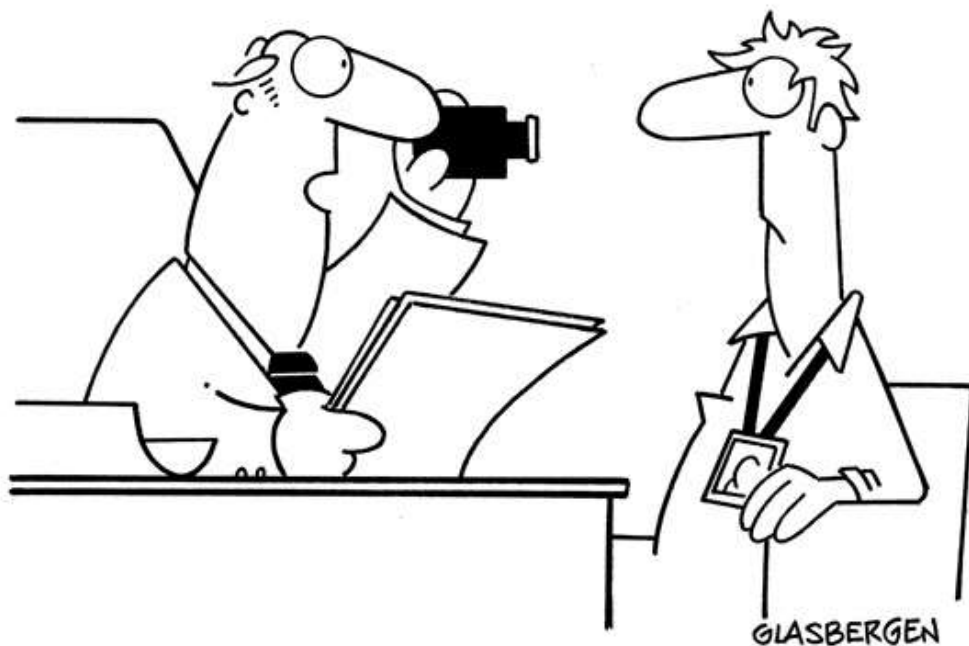

Tieslietu ministrija

© Randy Glasbergen
www.glasbergen.com

Vispārīgie personas datu aizsardzības pamatprincipi

- **Tiesiskums** -
personas datu
izmantošana un
nodošana citiem
mērķiem nekā tiem,
kuriem dati sākotnēji
iegūti, var notikt tikai
saskaņā ar personas
piekrišanu vai arī uz
likuma pamata

**"I'll be videotaping your performance review.
Not for security purposes, for YouTube!"**

Tieslietu ministrija

Vispārīgie personas datu aizsardzības pamatprincipi

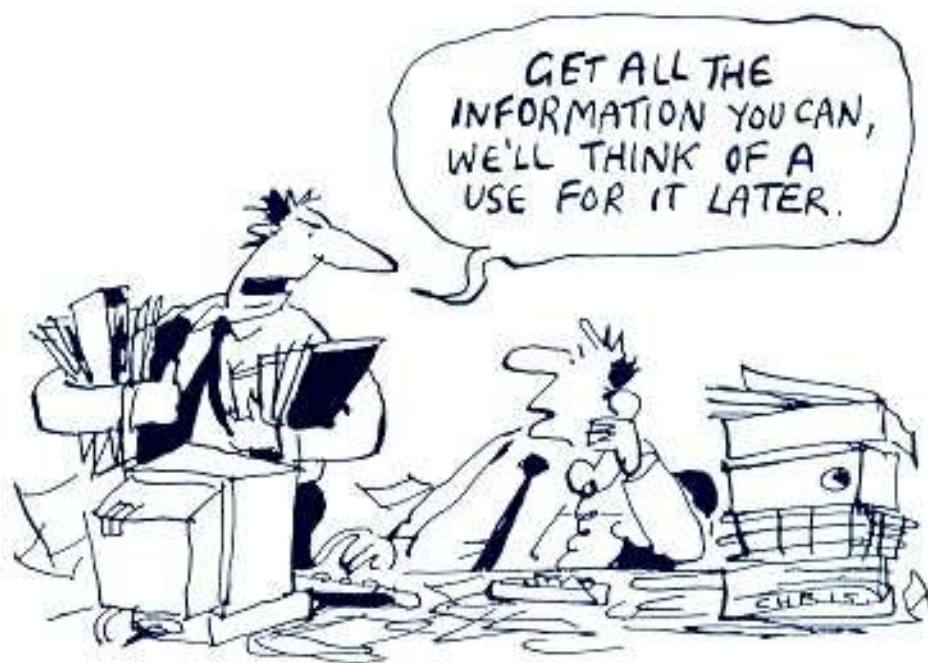

▪ **Taisnīgums** -
informācijas iegūšana
un apstrāde notiek
tādā veidā, kas
izslēdz nesamērīgu
iejaukšanos datu
subjektu privātumā,
autonomijā un
integritātē

Tieslietu ministrija

Vispārīgie personas datu aizsardzības pamatprincipi

- **Minimalitāte** - personas datu apstrāde ir aizliegta, ja vien nav nepieciešams sasniegt nozīmīgus un iepriekš skaidri noteiktus datu apstrādes mērķus.

Tieslietu ministrija

Vispārīgie personas datu aizsardzības pamatprincipi

Anonimitāte –
apstrādājot datus
tādiem mērķiem, kas
nav saistīti ar
sākotnējo mērķi, tie
pēc iespējas jāpadara
anonīmi, lai izslēgtu
iespēju identificēt datu
subjektu.

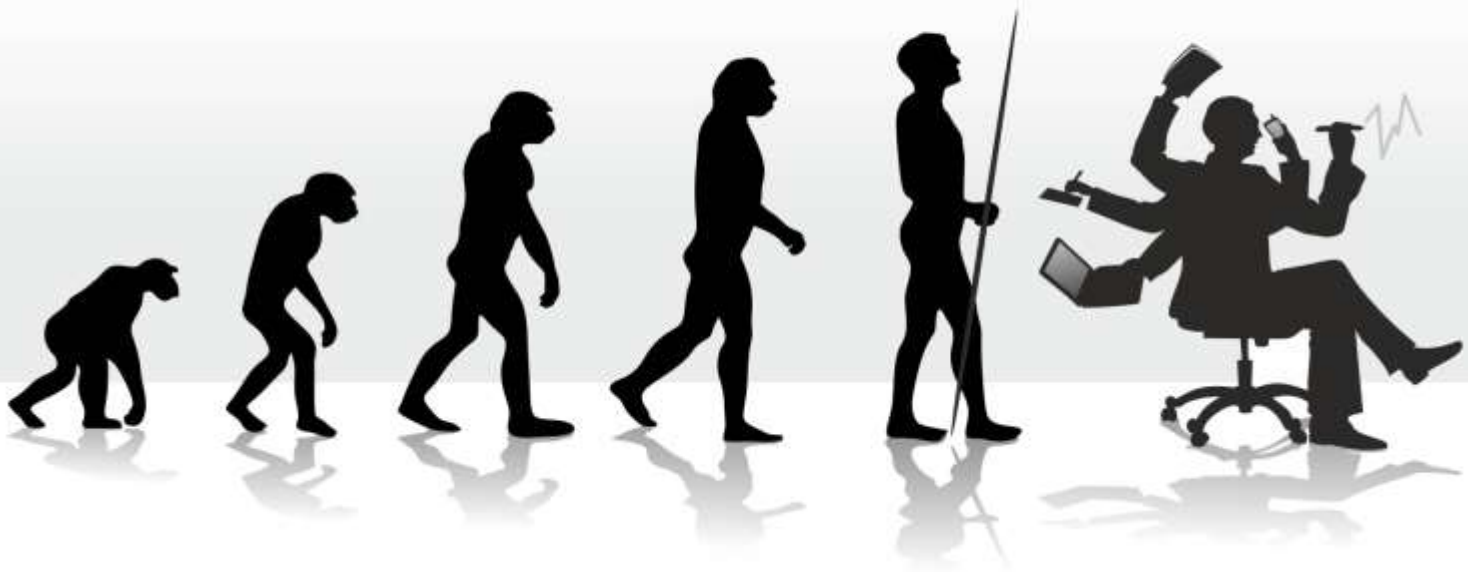

Tieslietu ministrija

Datu Regula

**ir personas datu apstrādes principu
evolūcija, nevis revolūcija!**

Tieslietu ministrija

Jauna regulējuma piemērošana

Regula stājas spēkā – 2016.gada 24.maijā

No Regulas spēkā stāšanās dienas ir paredzēti -

2 gadi

- Regulas ieviešanai
- datu apstrādes procesa atbilstības Regulas prasībām nodrošināšanai

Regula tiks piemērota no 2018.gada 25.maija

Tieslietu ministrija

Datu apstrādes pamats

- Līguma, kura līgumslēdzēja puse ir datu subjekts, izpildei
- Lai aizsargātu datu subjekta vai citas fiziskās personas vitālas intereses
- Datu subjekts ir devis piekrišanu
- Pārziņa vai trešās personas legītīmo interešu ievērošanai (neattiecās uz valsts iestādēm)

Datu apstrādes pamats

- Lai izpildītu uz pārzini attiecināmo juridisko pienākumu
- Lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot likumā noteikto kompetenci (uzdevumu)

Minētos pamatus nosaka ES vai valsts tiesību aktos, paredzot:

- Apstrādājamo datu veidus
- Datu subjektus
- Subjektus un mērķi, kam dati var tikt izpausti
- Apstrādes ierobežojumus
- Glabāšanas termiņus
- pasākumus, lai nodrošinātu likumīgu un godprātīgu apstrādi

Tieslietu ministrija

«Personas piekrišanas» nosacījumu pastiprināšana (7.p.)

Ja apstrāde pamatojas uz piekrišanu, pārzinim ir jāspēj uzskatāmi parādīt, ka datu subjekts ir piekritis savu personas datu apstrādei

«Personas piekrišanas» nosacījumu pastiprināšana (7.p.)

- Datu subjektam ir tiesības atsaukt savu piekrišanu jebkurā laikā. Piekrišanas atsaukums neietekmē apstrādes likumību, kas pamatojas uz piekrišanu pirms atsaukuma.
- Ņem vērā to, vai līguma izpilde, tostarp pakalpojuma sniegšana, ir atkarīga no piekrišanas datu apstrādei, kura nav nepieciešama šā līguma izpildei

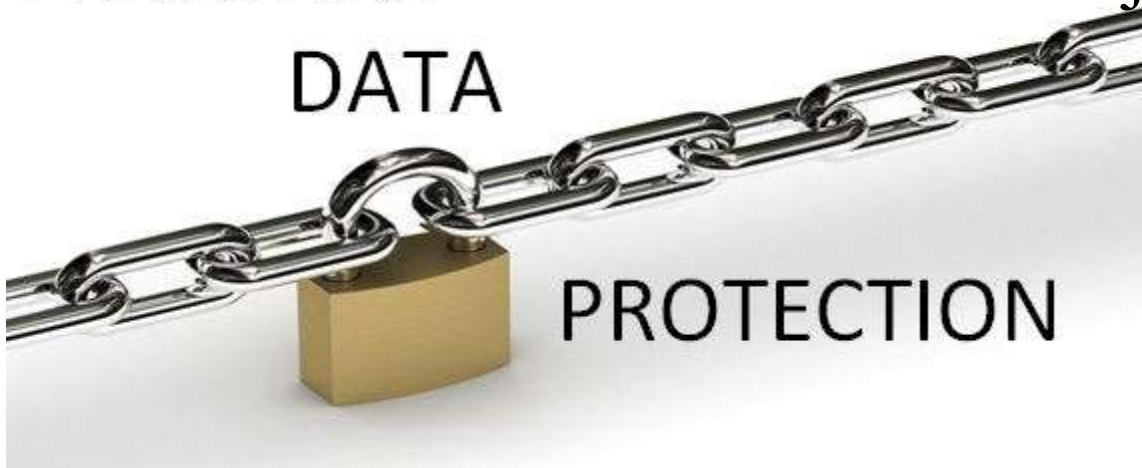
Tieslietu ministrija

Pārziņu atbildība

- Atteikšanās no datu apstrādes reģistrācijas;
- personas datu apstrādātāju atbildības un pienākumu palielināšana
- kopīgu pārziņu sadarbības un atbildības jautājumi

PERSONAL

DATA

PROTECTION

Tieslietu ministrija

Pārziņu atbildība

- aizsardzības prasību ieviešana jau sistēmu izstrādes stadijā (*Data protection by design*)
- «ietekmes novērtējuma» (*impact assessment*) ieviešana:
 - Sensitīvo datu apstrāde
 - Publisko vietu uzraudzība (videonovērošana)
 - Sistēmiskā datu apstrāde lielā apjomā, profilēšana
 - Uzraudzības iestādes noteiktās jomas

Tieslietu ministrija

Pārziņu atbildība

- Informēšana par personas datu aizsardzības pārkāpumu
- 72 stundas paziņošanai datu uzraudzības iestādei

- Ja rada augstu risku personas tiesībām un brīvībām jāpaziņo arī personai
- Pastāv izņēmumi informēšanai (34.panta 3.daļa)

Tieslietu ministrija

Datu subjekta tiesības

- procedūras un mehānismi datu subjekta tiesību izmantošanai (piekļuves tiesības);
- datu subjekta tiesības labot savus personas datus (Fizisko personu datu aizsardzības likuma 16.pants);

Tieslietu ministrija

Datu subjekta tiesības

- Datu subjekta informēšanas pienākums un nosacījumi.
- Ja dati nav saņemti no personas, var nesniegt informāciju, ja iegūšana vai izpaušana ir paredzēta normatīvajos aktos.

© MARK ANDERSON

WWW.ANDERTOONS.COM

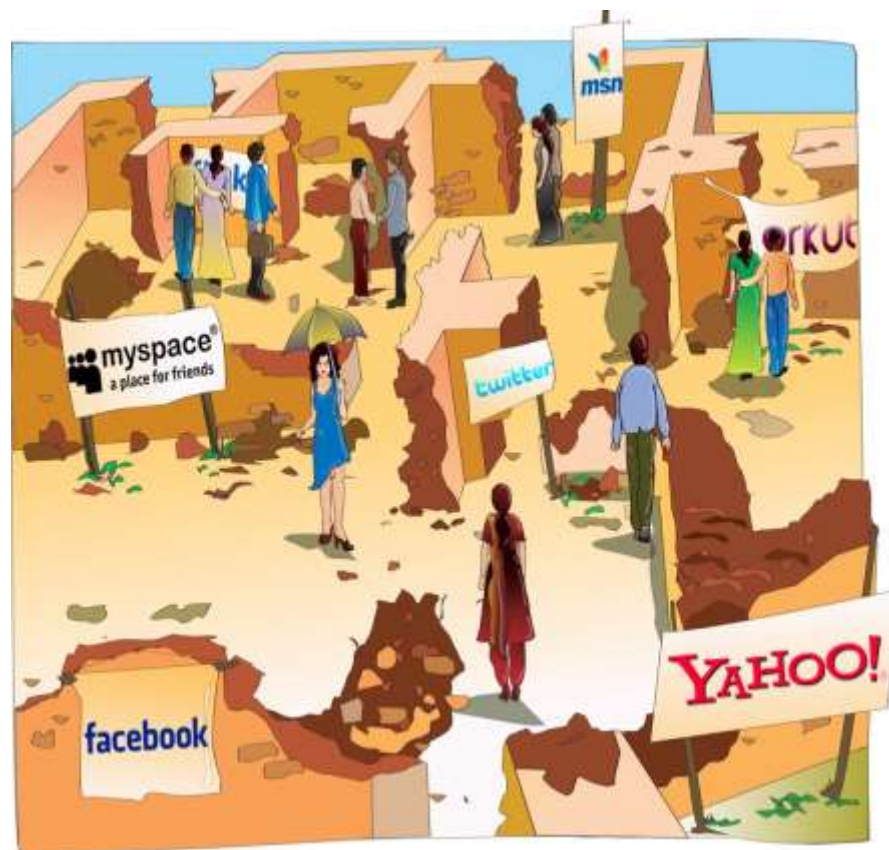
"Before I write my name on the board, I'll need to know how you're planning to use that data."

Tieslietu ministrija

Datu subjekta tiesības

- indivīda tiesības pārņest datus

Tieslietu ministrija

Datu subjekta tiesības

- tiesības “tikt aizmirstam”

The Joy of Tech™

by Nitrozac & Snaggy

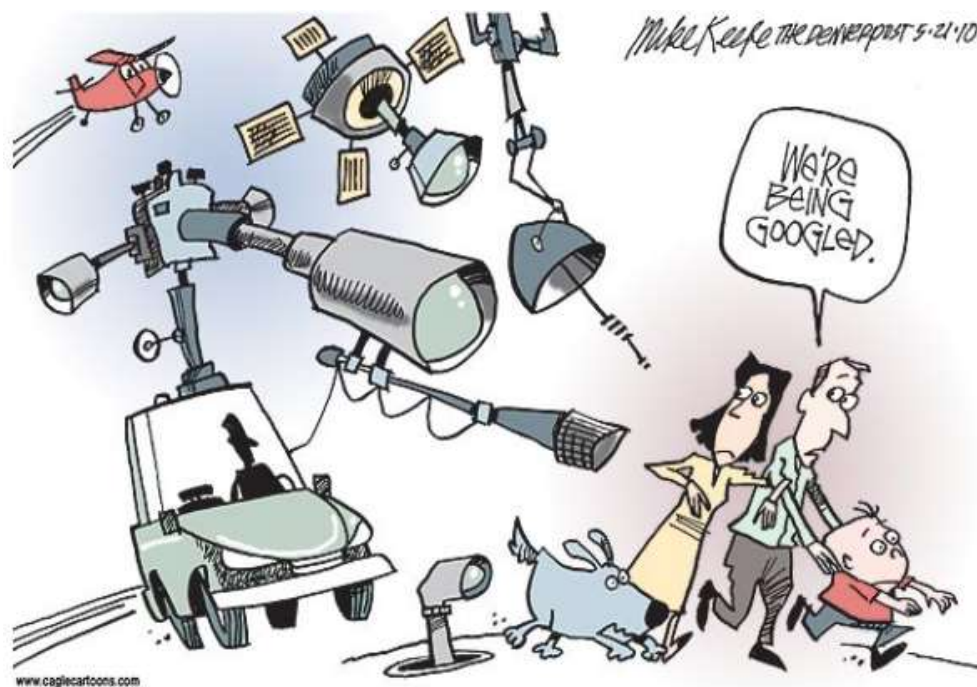
Signs of the social networking times.

Fizisko personu datu aizsardzības likuma 16.pants, tiesu prakse

Tieslietu ministrija

Tiesības iebilst pret datu apstrādi

- Personai ir tiesības nebūt tāda lēmuma adresātam, kura pamatā ir automatizēta apstrāde, tostarp profilēšana
- Personai ir tiesības iebilst pret savu datu apstrādi, pat, ja tā nepieciešama iestādes uzdevumu izpildei
- Iestādei ir jāpierāda legītimi apstrādes mērķi

Tieslietu ministrija

Datu aizsardzības speciālists (inspektors):

• Obligāti iecel, ja:

- apstrādi veic valsts iestāde vai struktūra; vai
- apstrādi veic uzņēmums, kas apstrāda sensitīvus datus un datus par sodamību un noziedzīgiem nodarījumiem
- datu pārziņa vai apstrādātāja pamatdarbība, sastāv no apstrādes darbībām, kurām to būtības, apmēra un/vai nolūku dēļ nepieciešama regulāra un sistemātiska datu subjektu novērošana

Tieslietu ministrija

Datu aizsardzības speciālists (inspektors):

- Datu subjekti var vērsties pie datu aizsardzības inspektora visos jautājumos, kas saistīti ar viņu personas datu apstrādi un viņu tiesību īstenošanu
- Pārzinis un apstrādātājs nodrošina, ka datu aizsardzības inspektors nesaņem nekādus norādījumus attiecībā uz savu uzdevumu veikšanu
- Var būt darbinieks, savienot pienākumus, vai darboties uz uzņēmuma līguma pamata

Tieslietu ministrija

Datu aizsardzības speciālists

Personas datu apstrādes likumprojekta regulējums

- persona, kas iekļauta DVI sarakstā, kas publicēts tās mājas lapā
- zināšanas eksāmenā pārbaudījusi DVI
- piešķirta speciālista kvalifikācija un izsniegta apliecība

Tieslietu ministrija

Datu aizsardzības speciālists

Personas datu apstrādes likumprojekta regulējums

DVI izslēdz no datu aizsardzības speciālistu saraksta

- ja persona to lūdz
- ja tiesa nodibina aizgādnību
- ja sarakstes adrese nav vai ir neprecīza
- ja ar tiesas spriedumu atņemtas tiesības darboties datu aizsardzības speciālista kapacitātē
- persona ir mirusi vai atzīta par bezvēsts prombūtnē esošu

Ja pārtraukums profesionālajā darbībā ir bijis 4 gadus vai ilgāks, eksāmens ir kārtojams atkārtoti

Datu aizsardzības speciālists

Personas datu apstrādes likumprojekta regulējums

MK izdod noteikumus, nosakot datu aizsardzības speciālistu saraksta uzturēšanas kārtību un datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas eksāmena noteikumus un kārtību, ES dalībvalsts vai starptautiskās organizācijas datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas izvērtēšanas kārtību tā iekļaušanai datu aizsardzības speciālistu sarakstā, maksas apmēru par kvalifikācijas eksāmena kārtošanu, kā arī minētās maksas samaksas kārtību

Tieslietu ministrija

Uzraudzības jautājumi

- valsts datu aizsardzības iestāžu neatkarības stiprināšana
- datu aizsardzības prasību atbilstības sertifikācijas ieviešana
- kompensācijas mehānisms un sankcijas
- vienas pieturās aģentūras principa ieviešana

Tieslietu ministrija

Sankcijas

- Administratīvo sodu piemērošanai jābūt iedarbīgai, samērīgai un atturošai
- Soda apmērs līdz 10 - 20 milj. EUR vai līdz 2-4% no apgrozījuma
- Nacionālajos likumos var noteikt vai un līdz kādam apjomam naudas sodus piemēro valsts iestādēm

Tieslietu ministrija

Nacionālā regulējuma pielāgošana, lai nodrošinātu Regulas darbību

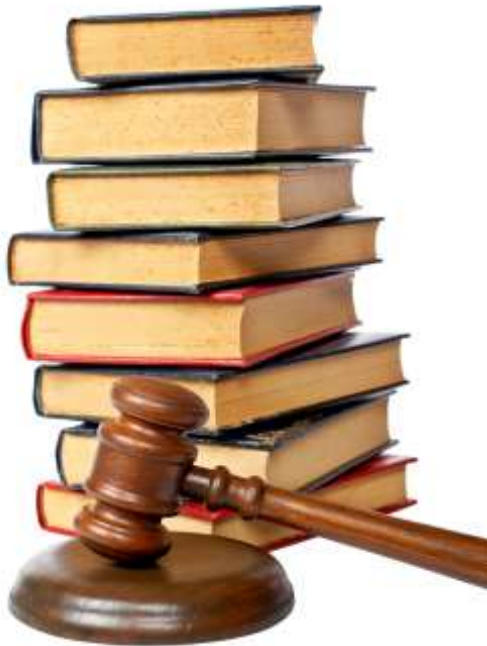
- Fizisko personu datu aizsardzības likuma parstrāde/jaunā likuma izstrāde
- Procesuālo normu (administratīvais/ civilprocess) izstrāde (kompensācijas mehānisms un sankcijas)
- datu aizsardzības prasību atbilstības sertifikācijas ieviešana/ricības kodeksi

Tieslietu ministrija

Jautājumi, kur valsts var noteikt sevišķus noteikumus

- Apstrāde arhīva nolūkos sabiedrībā interesēs
- Apstrāde statistikas, vēstures pētniecības mērķiem
- Sociālo tīklu pakalpojumu sniegšana bērniem

Tieslietu ministrija

Jautājumi, kur valsts var noteikt sevišķus noteikumus

- Sensitīvo datu apstrāde (ģenētiskie, biometriskie, veselības dati)
- Apstrāde žurnālistikas, mākslinieciskās, literāras izpausmes vajadzībām
- Ierobežojumi attiecībā uz datu subjekta tiesībām sabiedrības drošības un aizsardzības nolūkā (jānosaka tiesību aktos)

Datu valsts inspekcija

Datu apstrādes principi, nemainīgi

godprātīgu un likumīgu
personas datu apstrādi un
datu subjektam pārredzamā
veidā

personas datu apstrādi tikai
atbilstoši paredzētajam
mērķim un tam
nepieciešamajā apjomā

Lai aizsargātu datu
subjekta intereses,
pārzinis nodrošina:

tādu personas datu glabāšanas
veidu, kas datu subjektu ļauj
identificēt attiecīgā laikposmā, kurš
nepārsniedz paredzētajam datu
apstrādes mērķim noteikto
laikposmu

personas datu pareizību un to
savlaicīgu atjaunošanu, labošanu
vai dzēšanu, ja personas dati ir
nepilnīgi vai neprecīzi saskaņā ar
personas datu apstrādes mērķi

Datu valsts inspekcija

Personas datu aizsardzības speciālists

- Obligāti jānorīko, ja:
 - apstrādi veic publiska iestāde vai struktūra, izņemot tiesas, tām pildot savus uzdevumus;
 - pārziņa vai apstrādātāja pamatdarbība sastāv no apstrādes darbībām, kurām to būtības, apmēra un/vai nolūku dēļ nepieciešama regulāra un sistemātiska datu subjektu novērošana plašā mērogā;
 - pārziņa vai apstrādātāja pamatdarbības ietver īpašo kategoriju datu saskaņā ar 9. pantu un 10. pantā minēto personas datu par sodāmību un pārkāpumiem apstrādi plašā mērogā.
- Datu aizsardzības speciālistu iespējams norīkot citos gadījumos

Datu valsts inspekcija

Personas datu aizsardzības speciālistam ir vismaz šādi uzdevumi saskaņā ar Regulu

informēt un konsultēt pārzini vai apstrādātāju un darbiniekus, kuri veic apstrādi, par viņu pienākumiem saskaņā ar VDAR un ar citiem Savienības vai dalībvalstu noteikumiem par datu aizsardzību;

uzraudzīt, vai tiek ievērota VDAR, citi Savienības vai dalībvalstu noteikumi par datu aizsardzību un pārziņa vai apstrādātāja politika saistībā ar personas datu aizsardzību, tostarp pienākumu sadali, apstrādes darbībās iesaistīto darbinieku informēšanu un apmācību, un ar to saistītajām revīzijām;

sadarboties ar uzraudzības iestādi;

būt par uzraudzības iestādes kontaktpunktu jautājumos, kas saistīti ar apstrādi un attiecīgā gadījumā konsultēt par jebkuru citu jautājumu.

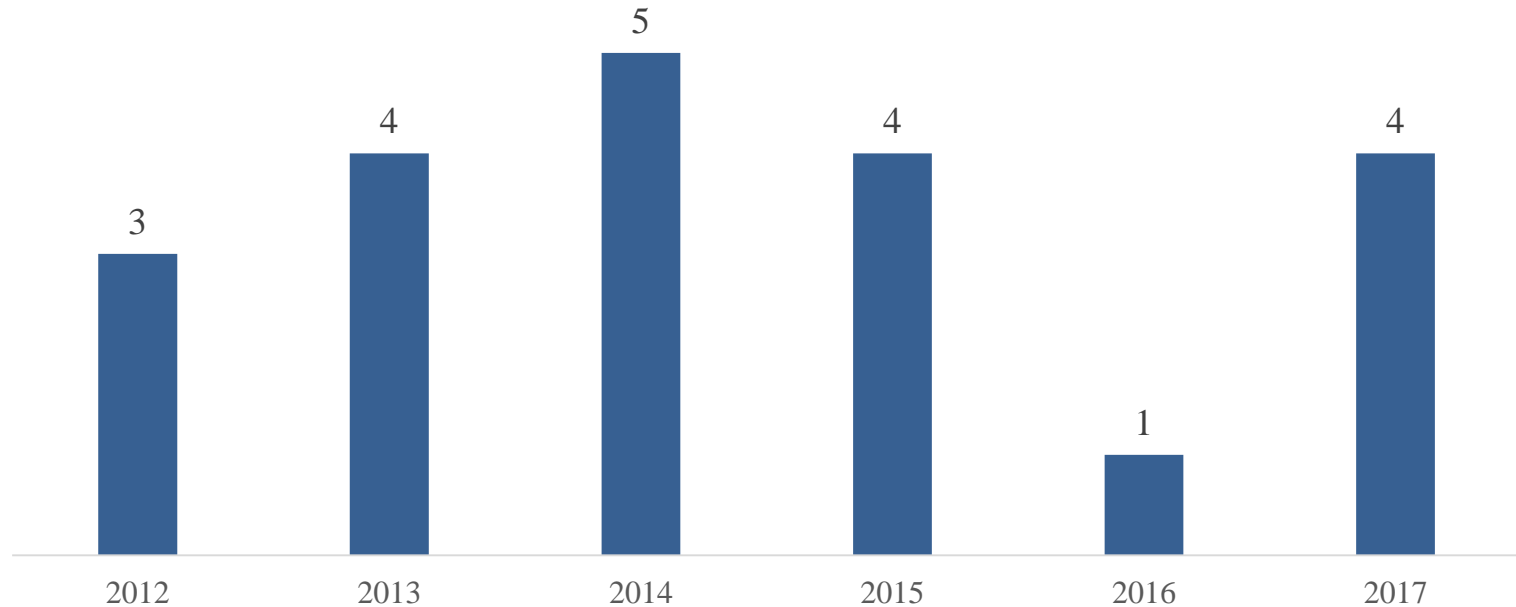
! Datu aizsardzības speciālists, pildot savus uzdevumus, pienācīgi ņem vērā ar apstrādes darbībām saistīto risku, ņemot vērā apstrādes raksturu, apjomu, kontekstu un nolūku.

Datu valsts inspekcija

Personas datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas pārbaudījumu skaits

(no 2012. gada līdz 2017. gada novembra mēnesim)

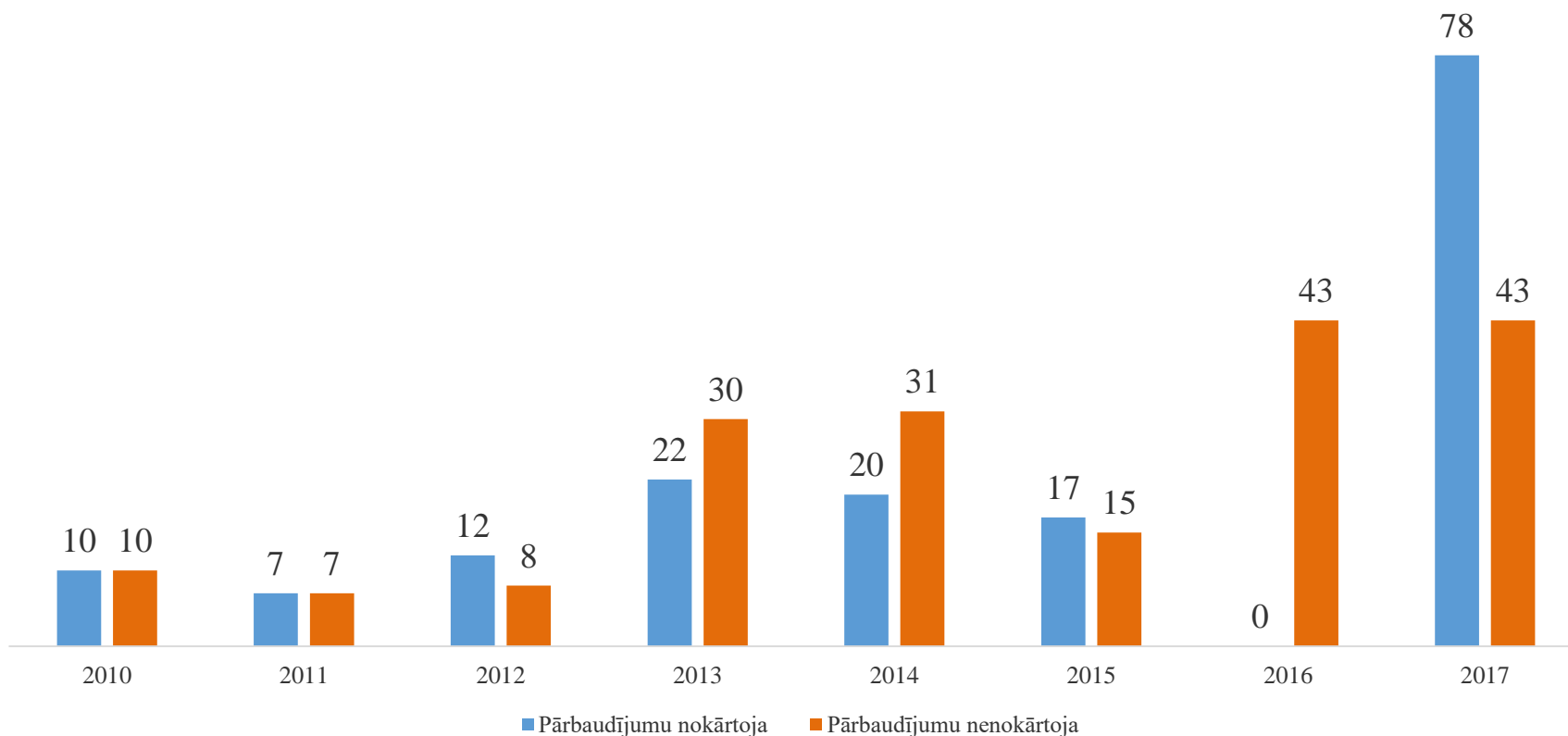
Nākamais personas datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas pārbaudījums notiks **2017. gada 30. novembrī**.

16.11.2017.

Datu valsts inspekcija

Statistika par personas datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas pārbaudījumu rezultātiem (no 2010.gada 16.marta līdz 2017.gada 6.oktobrim)

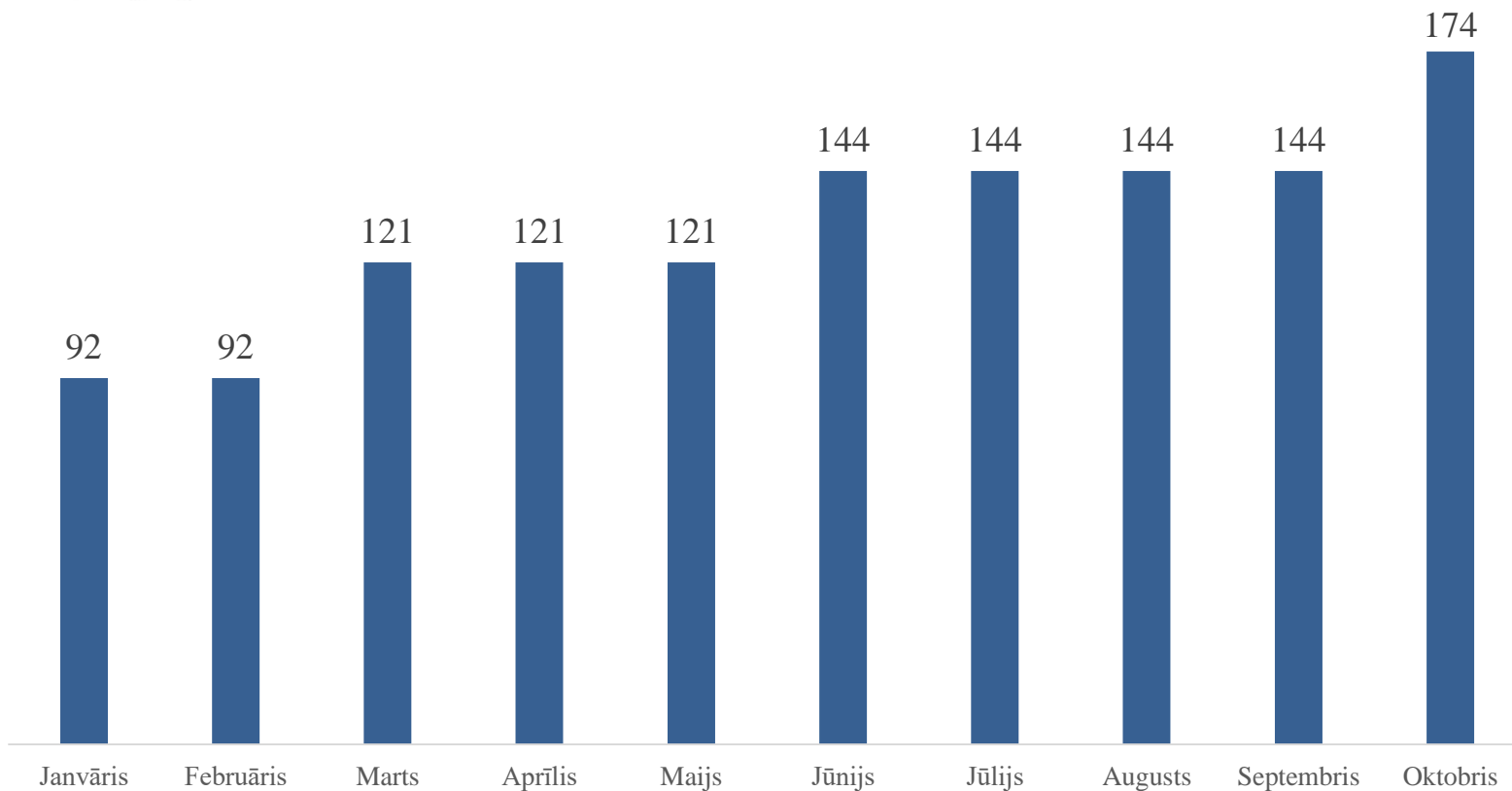
DVI mājaslapa «Par personas datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas pārbaudījumu rezultātiem» (06.10.2017.)
<http://www.dvi.gov.lv/lv/zinas/par-personas-datu-aizsardzibas-specialista-kvalifikacijas-parbaudijumu-rezultatiem-2/>

16.11.2017.

Datu valsts inspekcija

Personas datu aizsardzības speciālistu skaits 2017. gadā

DVI mājaslapa «Kvalificēto personas datu aizsardzības speciālistu statistika Latvijā» (17.10.2017.)

<http://www.dvi.gov.lv/lv/zinas/kvalificeto-personas-datu-aizsardzibas-specialistu-statistika-latvija/>

16.11.2017.

Datu valsts inspekcija

Datu subjekta tiesības un piekrišanas nosacījumi

Datu subjekta tiesības		Piekrišana	
<ul style="list-style-type: none">PiekļuveDatu labošana	<ul style="list-style-type: none">Papildināt/liegt apstrādātIesniegt sūdzību	<ul style="list-style-type: none">InformētaBrīvi sniegta	<ul style="list-style-type: none">Precīza
<p>Nozīmīgi:</p> <ul style="list-style-type: none">Paplašinātas tiesības saņemt obligāti sniedzamo informācijuPaplašinātas tiesības piekļūt saviem datiem/informācijaiTiesības ierobežot/dzēst savus personas datusTiesības tikt aizmirstamIebilst – apgrieztais pierādīšanas pienākumsDatu pārnesamība <p>Procesuāli:</p> <ul style="list-style-type: none">Datu subjekta identifikācijaPieteikšana trešajām pusēmAtbilstība: 1 mēnesis + 2 mēneši		<ul style="list-style-type: none">Informēšana = viegli pieejama un viegli saprotamaBrīvi sniegta = nepiespiestaPrecīza = ierobežota attiecībā uz darbības jomu, nevis nekonkrētaAktīva = sniegta ar konkrētām darbībām, nevis klusēšanuNošķirti = lūgumu dot piekrišanu norāda tā, lai to varētu skaidri atšķirt no citiem jautājumiem;Datu pārziņa pienākums pierādīt "piekrišanas" saņemšanuPiekrišanas atsaukšana + datu subjekta informēšanaNepilngadīgo bērnu piekrišana (vecuma ierobežojums)	
<ul style="list-style-type: none">Sekošana datiem un to izgūšana no datu apstrādes sistēmasAktualizēt un atjaunot privātuma paziņojumus un procedūras datu apstrādes pieprasījumiemPaļāvība uz leģitīmām interesēm?		<ul style="list-style-type: none">Pilnveidots datu subjekta piekrišanas mehānismsPārskatīt vienošanās ar lietotājiemPārskatīt tiesiskos pamatus personas datu apstrāde, kas varētu aizstāt piekrišanuIegūt jaunas piekrišanas?	

Datu valsts inspekcija

Datu subjektu informēšanas pienākums

- Pirms savu datu nodošanas saņemt informāciju par plānoto to apstrādi (FPDAL 8.panta pirmā daļa)
- kas ir pārzinis, kāds ir apstrādes mērķis
- Ja dati nav iegūti no datu subjekta, tad, izpaužot tos trešajai personai, datu subjekts ir jāinformē (FPDAL 9.panta pirmā daļa)
- kas ir pārzinis, kāds ir apstrādes mērķis

- Pieprasīt informāciju par savu datu apstrādi (FPDAL 8.panta otrā daļa, 9.panta otrā daļa un 15.pants) – KĀDI dati ir pie pārziņa, KŪR iegūti, KAM nodoti, kāds ir apstrādes PAMATS un MĒRĶIS u.c.
- Pieprasītā informācija ir jāsniedz mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas, rakstveidā un bez maksas.
- Būtiski ir pārliecināties par datu subjekta identitāti.

Datu valsts inspekcija

Call centre paziņojums

(šobrīd spēkā esošais regulējums)

Saskaņā ar **Fizisko personu datu aizsardzības likuma 8.panta pirmo daļu**, datu subjektam sniedzamā informācija:

- **Pārzinis** – Datu valsts inspekcija;
- **Mērķis** – darba kvalitātes uzlabošana;
- **Pārziņa adrese** – ieraksta saglabāšanu un konfidencialitāti nodrošina Datu valsts inspekcija Rīgā, Blaumaņa ielā 11/13.

Tiesiskais pamats personas datu apstrādei – **Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.panta 6.punkts** - datu apstrāde ir nepieciešama, lai, ievērojot datu subjekta pamattiesības un brīvības, realizētu pārziņa vai tās trešās personas likumiskās intereses, kurai personas dati atklāti.

Call centre paziņojuma audio ieraksts

Datu valsts inspekcija

Call centre paziņojums

(sākot ar 2018. gada 25. maiju)

Saskaņā ar **VDAR 13. panta 1. punktu** datu subjektam sniedzamā informācija:

- **Pārzinis** – fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus (skatīt VDAR 4. panta 6. punktu)
- **Tiesiskais pamats** – saskaņā ar VDAR 6. pantu «Apstrādes likumīgums»;
- **Legitīmās intereses** – ja personas datu apstrāde pamatojas uz VDAR 6. panta 1. punkta f) apakšpunktu;
- **Datu aizsardzības speciālists** – ja ir norīkots (skatīt VDAR 37. pantu);
- **Datu saņēmēji** – fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kurai izpauž personas datus – neatkarīgi no tā, vai tā ir trešā persona vai nav (skatīt VDAR 4. panta 9. punktu);
- **Datu nodošana uz trešo valsti** – ja pārzinis plāno nodot personas datus ārpus Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīm;
- **Pārziņa adrese** – pārziņa juridiskā adrese.

Datu valsts inspekcija

Veicot videonovērošanu

Šobrīd spēkā esošais
regulējums

VIDEONOVĒROŠANA

Mērķis: Noziedzīgu nodarījumu novēršana un atklāšana saistībā ar īpašuma aizsardzību

Pārzinis: (uzņēmuma nosaukums)
Juridiskā adrese: (adrese)

Sākot ar 2018. gada 25. maiju

VIDEONOVĒROŠANA

Mērķis: Noziedzīgu nodarījumu novēršana un atklāšana saistībā ar īpašuma aizsardzību

Pārzinis: (uzņēmuma nosaukums)

Tiesiskais pamats:

Legitīmās intereses:

Datu aizsardzības speciālists:

Datu saņēmēji:

Datu nodošana uz trešo valsti:

Juridiskā adrese: (adrese)

Datu valsts inspekcija

Papildus sniedzamā informācija

Pašlaik, ja datu subjekts prasa

- Iespējamie datu saņēmēji
- Datu subjekta tiesības piekļūt datiem un izdarīt tajos labojumus
- Atbildes sniegšanas brīvprātība, sekas
- Tiesiskais pamats

Saskaņā ar VDAR 13. panta 2.punktu informācija sniedzama datu iegūšanas laikā

- Datu uzglabāšanas ilgums
- Par tiesībām piekļūt saviem datiem, kā arī uz datu pārnesamību
- Tiesības atsaukt piekrišanu
- Tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei
- Par pienākumu personas datus sniegt un sekām
- Automatizēta lēmuma pieņemšana

Var uzskatīt, ka datu subjekta informēšana tiks nodrošināta, ja tas saņem līdzšinējo nosacīti pamatinformāciju par datu apstrādi (pārzinis, adrese, mērķis), papildinot ar informāciju, kur atrast pārējo VDAR noteikto obligāti sniedzamo informāciju.

Datu valsts inspekcija

Datu valsts inspekcijas aktivitātes 2017.gada desmit mēnešos, gatavojoties Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas uzsākšanai

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016.gada 27.aprīlis) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un aizsardzību, Datu valsts inspekcija organizē informatīvās lekcijas un nodrošina pārstāvību citu iestāžu un komersantu organizētajos semināros, diskusijās un konferencēs.

2018. gada 25. maiju.

Lai veiksmīgi sagatavotos 2018. gada 25. maiju, Datu valsts inspekcija organizēja un nodrošināja iestāžu pārstāvību 37 pasākumos.

Laika periodā no 2017. gada 2. janvāra līdz 31. oktobrim Datu valsts inspekcija organizēja un nodrošināja iestāžu pārstāvību 37 pasākumos.

#1

Informatīvās lekcijas

- Apmācības brošūru asociācija
- Izdevuma novada pašvaldība
- Kuldīgas rajona tiesa
- Rīgas sociālās aprūpes centrs "Medīceni"
- Tukuma novada dome
- Talsu novada pašvaldība
- Rīgas bērntiesā
- Bauskas novada pašvaldība
- Jelgavas pilsētas pašvaldība
- Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācija
- Kurzemes apgabaltiesa
- Valsts iemērumu dienests
- AS "Aizsargājamo tīkls"
- Latvijas Tīrāma aģentu un operatoru asociācija

#2

Semināri, konferences

- Dienas Business "Organizācijas un dati"
- Data Security Solutions "Digitālais Biz 2017"
- Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija
- Nacionālie brīvdarbu spēki
- Finanšu un kapitāla tirgus komisija
- Sērņu festivāls "Lampa"
- ZAB "BDO Law" un LIAA "Personas datu aizsardzība medicīnas jomā"
- Cert.lv un ISACA "Kiberlaiks"
- Data Security Solutions "DSG ITSEC 2017"
- CYBERCRIME AND EU GDPR LABYRINTH
- Latvijas Republikas reģionālās pašvaldību domnīdzeņu nodalī
- Aizkraukles novada pašvaldība "Biznesa daroties īpašiem un atbalstam uzdevumiem"

#3

Saņikāmes, diskusijas

- Eiropas Savienības mūža "Eiropas datu aizsardzības dienas"
- Valsts probācijas dienests
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Republikas Centrālā vēstniecība komisija
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Biedrība "Latvijas Ārpusvalsts Pārvaldes institūtu Asociācija"
- Finanšu un kapitāla tirgus komisija
- Finanšu ministrija, Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas Komerčdarņu asociācija
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Valsts iemērumu dienests, Tieslietu ministrija, Valsts darba inspekcija, Finanšu ministrija
- Cert.lv
- Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

Datu valsts inspekcija izsaka pateicību informatīvo lekciju, semināru, diskusiju un konferenču dalībniekiem un organizētajiem par saturīgām diskusijām un izrādīto interesi.

12 soļi, lai sagatavotos Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību ieviešanai

Lai palīdzētu sagatavoties pārmaiņām Datu valsts inspekcija pārtulkojusi un publicējusi 12 soļus veiksmīgam darbam.

Originālavots: Information Commissioner's Office «Preparing for the General Data Protection Regulation (GDPR) 12 steps to take now»

Informācija pieejama Datu valsts inspekcijas mājaslapā:
<http://www.dvi.gov.lv/lv/zinas/12-soli-veiksmigam-darbam/>

Datu valsts inspekcija

Aspekti, kam jāpievērš uzmanība valsts pārvaldes iestādēm

- ❑ Spēja nodrošināt datu subjekta tiesību ievērošanu izmantotajās sistēmās
- ❑ Personas datu aizsardzības speciālista norīkošana
- ❑ Procesu dokumentācija atbilstoši pārskatatbildības principa nodrošināšanai un VDAR prasību izpildei;
- ❑ Datu valsts inspekcijas piesaiste normatīvo aktu un informācijas sistēmu izstrādē;
- ❑ Sadarbība ar Datu valsts inspekciju, uzraudzības iestādi
- ❑ Nozares/jomas regulējošo normatīvo aktu bāzes pilnveidošana, lai nodrošinātu atbilstību VDAR prasībām

Iespējamie tiesiskie pamati datu apstrādei valsts un pašvaldības iestādēs

Personas datu apstrāde ir atļauta tikai tad, ja likumā nav noteikts citādi un ja datu apstrāde nepieciešama pārzinim likumā noteikto pienākumu veikšanai (FPDAL 7.panta 3.punkts un VDAR 6.panta 1.punkta c)apakšpunkts).

- šiem pienākumiem ir jābūt noteiktiem likumā.

Likumam ir arī jāatbilst visiem atbilstošiem nosacījumiem, lai šis pienākums būtu spēkā un saistošs, un tam jāatbilst kopumā FPDAL noteiktajam, tai skaitā, nepieciešamības, proporcionalitātes un mērķa ierobežojuma principiem.

- šim pienākumam ir jābūt obligātam, t.i., tam nav izvēles iespēju ievērot vai neievērot tam ar likumu uzlikto pienākumu.

Tāpat pārziņa pienākumam ir jābūt skaidri noteiktam likumā, jo tas paredz personas datu apstrādi, un tas nevar būt vispārējs.

Datu valsts inspekcija

Iespējamie tiesiskie pamati datu apstrādei valsts un pašvaldības iestādēs

Personas datu apstrāde ir atļauta tikai tad, ja likumā nav noteikts citādi un ja datu apstrāde nepieciešama, lai nodrošinātu sabiedrības interešu ievērošanu vai realizētu publiskās varas uzdevumus, kuru veikšanai personas dati ir nodoti pārzinim vai pārraidīti trešajai personai (FPDAL 7.panta 5.punkts un VDAR 6.panta 1.punkta e) apakšpunkts)

Piemērošana aptver divas situācijas, un tās attiecas gan uz publisko, gan uz privāto sektoru:

1) ja pārzinis ir publisko tiesību subjekts vai tam ir pienākums realizēt sabiedrības intereses un personas datu apstrāde ir nepieciešama, lai realizētu publiskās varas uzdevumus vai sabiedrības intereses. *Piemēram, iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu vai profesionālā asociācija.*

2) ja pārzinis nav publisko tiesību subjekts, bet pārzinis izpauž (pēc pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas) personas datus trešajai personai, kas ir publisko tiesību subjekts. *Piemēram, iestāde, kas ir pilnvarota izmeklēt noziedzīgus nodarījumus lūdz pārzinim sadarboties esošā izmeklēšanā, kā arī, ja pārzinis zīnot, ka ir noticis noziedzīgs nodarījums, pēc savas iniciatīvas izpauž personas datus iestādei, kas veic noziedzīga nodarījuma izmeklēšanu.*

Datu valsts inspekcija

Iespējamie tiesiskie pamati datu apstrādei valsts un pašvaldības iestādēs

Samērīgums

Eiropas Savienības pamattiesību hartas 52. panta 1. punktā ir prasīts ne tikai tas, ka visiem pamattiesību īstenošanas ierobežojumiem ir jābūt “noteiktiem tiesību aktos”, bet arī ir tas, ka tie ir jāīsteno, stingri ievērojot samērīguma principu. [...] Proti, tajā samērīgums nav noteikts kā vispārējs Savienības princips, bet, daudz konkrētāk, kā jebkura pamattiesību ierobežojuma būtisks priekšnosacījums.*

**Ģenerālvokāta Eiropas Savienības tiesas lietā C-293/12 Digital Rights Ireland Ltd. Vs. Minister for Communications, Marine and Natural Resources u.c. un Kärntner Landesregierung 133.apsvēruma*

Datu valsts inspekcija

Iespējamie tiesiskie pamati datu apstrādei valsts un pašvaldības iestādēs

Samērīgums

Saskaņā ar Satversmes 116.pantu personas datus var apstrādāt, tai skaitā pieprasīt, saņemt un izmantot, tādā veidā ierobežojot Satversmes 96.pantā noteiktās tiesības, likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Satversmes tiesa 2010.gada 18.februāra spriedumā lietā Nr.2009-74-01 norāda, ka Satversmē noteiktās pamattiesības var ierobežot, ja vien **ierobežojums ir noteikts ar pienācīgā kārtā pieņemtu likumu, tam ir leģitīms mērķis un tas ir samērīgs.**

Satversmes tiesas 2011.gada 14.marta spriedumā lietā Nr.2010-51-01 norādīts, ka **tiesību aktiem, kuros nosaka personas datu aizsardzības garantijas, ir jāatbilst datu aizsardzības jomas principiem, tajos jāparedz skaidrs mērķis, kura dēļ informācija par personu ir sniedzama, un jānosaka pēc iespējas nepārprotams šīs informācijas apstrādes nolūks, kā arī sniedzamās informācijas apjoms un veids.**

Iespējamie tiesiskie pamati datu apstrādei valsts un pašvaldības iestādēs

Samērīgums

29.panta darba grupas atzinumā Nr.01/2014 “par vajadzīguma un samērīguma jēdziena un datu aizsardzības piemērošanu tiesībaizsardzības nozarē” VI daļā norādīti praktiski ieteikumi privātuma un datu drošības aspektu izvērtēšanai, kurā minēti šādi aspekti, kas jāvērtē:

- Jānosaka skaidri mērķi un nolūki.
- Jāpārskata jau ieviestie pasākumi un alternatīvas. Plānojot pasākumu, ir būtiski vispirms izskatīt jau ieviestos problēmas risināšanas pasākumus. Ja ieviestie mehānismi nav pietiekami īstenoti, pārskatīti un salīdzināti ar ierosinātajiem jaunajiem pasākumiem, var nepietikt iemeslu un pierādījumu, ar kuriem var pamatot to, ka ierosinātais pasākums tiešām ir vajadzīgs un samērīgs reaģējot uz neatliekamo sociālo vajadzību. Ja ir pieejami jebkādi mazāk aizskaroši, taču vienlīdz rezultatīvi pasākumi (ņemot vērā saprātīgas izmaksas), tie tiks atzīti par vienīgajiem vajadzīgajiem pasākumiem. Visiem priekšlikumiem par jaunu personas datu apstrādi jābūt pamatotiem ar konkrētiem praktiskiem pierādījumiem.
- Jānodrošina datu pietiekamība un atbilstība attiecībā uz mērķa sasniegšanu. Katrs ierosinātais pasākums ir jāizvērtē atsevišķi, lai saprastu, kāda būs tā ietekme.
- Jānosaka datu saglabāšanas periods. Datu saglabāšanai vajadzētu būt pienācīgi saistītai ar sākotnējiem datu vākšanas mērķiem. Ir jāņem vērā gan persona, kuras dati ir savākti, gan šo datu vākšanas iemesls. Piemēram, savāktajiem datiem par personām, kuras netiek turētas aizdomās, var būt daudz īsāks saglabāšanas periods nekā tādu personu datiem, kuras ir aizdomās turētās personas vai citādi iesaistītas attiecīgajā pārkāpumā.
- Piemērot vispusīgu pieeju. Lai noteiktu, vai jauns priekšlikums personas datu apstrādei tiešām ir samērīgs, jānovērtē, kā jaunais pasākums papildinās jau ieviestos pasākumus un vai ar visiem attiecīgajiem pasākumiem joprojām tiks samērīgi ierobežotas pamattiesības uz datu aizsardzību un privātumu.

Tieslietu ministrija

Paldies par uzmanību!